

ઈસમાઈલી ચાબુક

નાં. ૩ બે

અથવા

મીં કાંબાનું

ટેકાણે આવેલું ભેજું.

આવૃત્તિ ૨ જી.

નકલ ૧૦૦૦

લખનાર—

પ્રગટ કર્તા—

કે. કે. વરતેજી.

મુખતાર નાનજી.

કિંમત એક આનો.

જુન ૧૯૧૭

મળવાનું ઠેકાણું—ઈસમાઈલી સાહિત્ય ઉત્તેજક મંડળ,
નીશાનપાડા રોડ મુંબઈ-૯.

ધી જોજી સીધી પ્રીટીંગ પ્રેસ ૧૧૩, પાલખી મહોલા
મુખ્ય-૯ માં મેનેજર વલીભાઈ નાનજીએ પ્રગટ કર્તાઓ
માટે છાપ્યું ને મુખ્યતાર નાનજી સતીયાનીએ ખડક જમાત
ખાના પાસે મુખ્ય નં. ૩ મધે પ્રગટ કરીધું.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૭૦૫૫ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ઈસ્માઈલી ૨૧૧૫૩-૩

વિષય પૅ૭૨૩ : ૬

ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ

ઈસમાઇલી ચાબુક નાં. ૩ જો
ઉફ
કાબાનું ઠેકાણું આવેલું લેજું.

લખનાર--વરતેજ.

વચ્ચ તસેમું જે હુજ્જ લીલ્લાહ જમીઅન.

વક્લા તફરરકું.

અર્થ:--અને મજામુત પકડો તમે ખુદાની ર-
સીને એકઠા થઇને અને તેનાથી જુદા થાઓ નહી.

*

*

*

તે દિવસ યાદ કર જે દિવસે અમે દરેક પ્રજાને તેના
ઈમામના નામથી બોલાવીએ છીએ.

(સુરે અનઆમ આ. ૭૧)

નુરે હિદાયતના વર્ષ પેહેલાંના અંક બીજામાં પે ૪
૧૯ માં ઈમામ કેવો જોગ્યે? એ હુદીંગ નીચે મીં
કાબા કેટલુંક લખાણ (પોતાનું આમાલ નામું ઘોઈ
નાંખવા જેવી) હકીકતો લખે છે. અને તે આગત

અમારા તરફ પ્રગટ થએલ, દુઆના દુશ્મનને ઝટકો ત્યા ફીતુરી ફતવાને ફટકો એ નામનાં પુસ્તકમાં પેજ (૪૨) ના બીજા પેરાથી. (૪૩) સુધી લખાયલા સળંગ પેરાનુંજ પરિણામ છે.

અમો આ પ્રસંગે પ્રથમ તો અમારો મજકુર પેરેગ્રાફ અને તે બાબતમાં ઉપજાવેલો જવાબ— નુરે હિદાયતના અંક બીજાના પેજ (૧૯) માંની વિગતો સદાબરી આ નીચે દાખલ રાખીને ઉપરથી અમારા ખરા લેખ બાબત જાહેર ધનશાહી વાંચનારાઓને સમજ પડે તે ખાતર વિવેચન કરીશું.

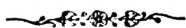

“દુઆના દુશ્મનને ઝટકો”

અને

“ફીતુરી ફતવાને ફટકો”

(પેજ ૪૨ થી ૪૩ સુધી.)

“અમો ઇસમાઈલીઓ નાં આગાખાનને ખુદા નાં નુર તરીકે, ઈમામ ગણીએ છીએ; તેને તમો ચતુર પુરુષ માનોછો. તે પણ કુરઆન શરીફના ફરમાન વિરુદ્ધ સામેત થાય છે. કારણ કે,

અલ્લાહો! નુરસ-સમાવાતે વલ અર્જ.

અર્થ :--અસ્લાહ જમીન અને આસમાનનું તુર છે.
અને,

યહુ દીલ્લાહો બેનુરેહિ મન્થશાઓ,

અર્થ :--ખુદા પોતાના તુર વડે જેને ચહાય છે. તેને રેસ્તો બતાવે છે. તો એ અસ્લાહ જે જમીન અને આસમાનનું તુર છે. તે પોતાના તુર વડે હિદાયત કરે છે. તો અમેને હુઠ અલી જે ખુદાનું તુર હતા. તેની સીધી નસલે ઉતરી આવેલા અમારા હાજર ઇમામ નામદાર હાલના આગાખાન ૪૮ મી પેઢીએ છે. અને તે હદીસુસ સકલૈન મુજબ કુરઆન અને ઇમામ તરીકે આ દુનીયામાં સાથે જાહેર છે. (પણ ગ-ઈય નથી.) જેનો એક છેડો દુનીયામાં અને બીજો છેડો ખુદાથી છે. તેમના વડે અમેને ઇસલામના હક રસ્તાનું જે રીતે ફરમાન થાય છે. તે અમારે બજાવવાની ફરજ છે. નહિ કે તમારા જેવા એક દનિષ્ટ હિંમતવાળા અને બાપ દાદાએ (૫૦૦) વરપના અખત્યાર કરેલા ધર્મથી વિનુષ્ઠ થએલ કે જેને કુરાને શરીફ પણ (પરહેઝગાર નહો હોવાથી) બોધ કરતું નથી, તેવાના લખવા સામે તીરસ્કાર બતાવ્યા સિવાય જેવાનું પણ હોય ? ”

“ નુરે હીદાયત-અંક બીજો ”

પેજ ૧૯ થી ૨૨

ઈમામ કેવો જોઈએનું લખાણ.

“આ ધાંધલીઆ સમયમાં, જ્યારે કે ઇસલામીઓની કોમી ઉભરાણુ ઠંડુ થતું ચાલ્યું છે. અથવા તો બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો તે જોરાવર એનજીનના પાવરમાં ફરક આવી ગયો છે. અને તેના પાંખડાં ત્યા કીલ કાંટાએ ઢીલા પડી ગયા છે. તેમના પ્રાચીન જોરાવર મનજીનનો જોરાવર પાવર, જે હજારો ગાડીઓને વીજળી વેગે સેરાતે મુસ્તકીમ તરફ લઈ જતો હતો, તે હવે દરેક તેના ભાંગી તુટી ગાડીને એવો હોસલો થતો ચાલ્યો છે, કે, તે પોતે પોતાનેજ જોરાવર એનજીન જણાવે.

ઇસલામના પાવરકુલ તાજીમ તથા તકરીમના શબ્દોમાં, જે ગોરવ ભરતું હતું, અને જે શબ્દો ખાસ માસુમો માટેજ મખસુસ હતા, તેને દરેક આમજી ભામજી માટે લોકો ચાપરવા લાગ્યા છે. અને અકકલનાં આંધળા અને ગાંડના પુરા લોકો, તેને પવિત્ર શબ્દોની તુકકા ખુટી કરી રહ્યા છે. અને તે આમતનો તેઓ કાંઈ પણ વિચાર કરતા નથી કે, તેમની તેવી જોર વ્યાજખી હીલ-ચાલનો તેમને કેવો ખરાબ બદલો ભોગવ્યો છે. અને

કેટલાં બધાં લોકોના ઇમાનને તે અરબાદ કરવાનું કારણ થઇ પડશે. સુનાંચે તેવા પાક ત્યા તાજામને લાયક શબ્દોમાં એક શબ્દ “ઈમામ” છે. જેના સંબંધમાં અમો થોડી લીટીઓ આજે લખવા માંગીએ છીએ.

જ્યારથી અમોએ હોશ સાંભળ્યો છે, ત્યારથી અમો એ હદીશ સાંભળતા આવ્યા છીએ કે જે મનુષ્ય ઇમામે વક્તની પીછાણ નહિ કરે, તે જાહીલીયતનાં મોતે મરશે. હદીશના આ શબ્દો કેવા જાણપરત અને હોલ નાક છે. અને જેને સાંભળવાથી મુસલમાનોના બદન પર રંગડાઓ ખડા થઈ જાય છે. અને ઈમામતનો જુડો દાવો કરનાર માટે તે એક ખાત્રી પુવકની ઢાલ થઇ પડે છે.

ઉપરની હદીશ તો ખીજાઓની જેમ અમોએ પણ સાંભળી છે. પરંતુ જ્યારે અમોએ મજહબી શોધખોળમાં કદમ લાંબાવ્યો, ત્યારે તે હદીશ અગારા માટે ખાનપાનની જેમ એક અગત્યની વસ્તુ થઈ પડી; કેમકે જે ઇમામે વક્તને પીછાણીએ તોજ જ્ઞાનની મોતે મરવાનું નસીબ થાય; નહિતર અજ્ઞાનતાની મોત પ્રાપ્ત થતાં આ લોક ત્યા પરસોડની અરબાદી થાય. આવી સ્થિતિ હોવાથી અમોને તે બાબત સંબંધે બહુજ કાળજી રાખવી અને રાત્રી દિવસ ઉઠતાં બેસતાં તેનીજ ધુન લાગી ગઈ. ઈમામે વક્તની પીછાણના સંબંધમાં જેટલી જેટલી કીતાબો અમોને મયરસર થઇ શકે, તેતે કીતાબો

ધણાજ વળતનો ભેગ આપી વાંચી ત્યાં વચારી જોઈ.
અને અમારી ઇચ્છા એવા માર્ગ પર જઈ પહોંચી કે,
જેમ અને તેમ જલદીથી અમે આ શોધખોળમાં કામે
લાગી થઈ, આ લોક ત્યાં પરલોકની નેકનામી મેળવી સેરતે
મુસ્તકીનના હકદાર બનીએ.

કીતાબો મયસ્સર થાય, તે પહેલાં અમારી સામાન્ય
દ્રષ્ટિ સ્થાનિક મસજીદના કેટલાક પેશ ઇમામ તરફ ગઈ,
પરંતુ અમેનો સાધારણ તપાસથીજ જણાઈ આવ્યું કે,
પોતે નીતિ રીતિમાં તદ્દન પડી ગયા છે કોઈ વ્યભિચારી
તો કોઈ જુહું બોલનાર કોઈ શરાબી તો કોઈ ગંજેરી
બગેરી વિગેરે વિગેરે ગુનાહો કબીરાના ભોક્તા છે. વળી
ઇસ્મની બાબતમાં પણ બહુજા હયાજનક સ્થિતિમાં
મુકાયા છે. એક મોલવી સાહેબે તો વાગેજમાં જણાવ્યું
કે, કુરાને મસજીદના (૨૨) માં સીપારામાં કોટ, પાટલુન
નદિ પહેરવાનું ફરમાન છે. તો તેવી એકંદર તપાસ
વાંચે મસજીદના પેશ ઇમામેને ઇમામ નામના
પવિત્ર તથા કીર્તિવત શબ્દ સાથે કાંઈ પણ નીશબત
નથી તેમ જણાવ્યું.

જે જે શીરકાના લે દોઝે પેત પોતાના ઇમામેના
લે દોઝે પેત પોતાના ઇમામેના નામે જણાવ્યાં તેમના
જીવન ચરિત્ર તપાસ્યાં, તો તેમાં કેટલાક એવા ઇમામે જેવા
માં આવ્યા, કે જે શરીરથી ઇસલામથી ઉલટો હુકમ કર-

નાર હતા, કેટલાકે માત્ર પોતાના માટે ઇમામ શબ્દની
ઢાલ બનાવી, તે દ્વારા મુરીદોના તન, મન, ધનને હુટતા
હતા, કેટલાકેના વિચારોમાં તો કાંઈ સ્થિરતાએ નહિ
હતી. કદી કહે છે કે શરીયત પ્રમાણે ચાલવું; તો કદી
કહે છે કે શરીઅતને મેં તોડી પડી છે. માટે જેમ
મરજીમાં આવે તેમ વર્તવું ઇન્ન મસજિદ અણુવત્તો
હુકમ કરે છે. તો ઇંછ તેને તોડવાનું ફરમાન કરે છે.
ઇંછ શરાબી તો ઇંછ વ્યભિચારી છે ઇંછ તો દુનીઆની
મોજ મજાજ માણે છે. આવી સ્થિતિ જોતાં તેમના પ્ર-
ત્યેની મારી આસ્થા તદ્દન હડી ગઈ અને મને એમ
લાગ્યું કે, તેઓ પોતાને જે ઇમામ જણાવે છે, તે તદ્દન
ધુર્નતા અને ઠગબાજ છે.

ઊપર પ્રમાણેની હકીકત જોતાં મારા વાંચ-
વામાં કેટલાક ઇમામોના એવા વરતાંતો પણ આવ્યા, કે
જેમાં ગુનાહે કગીરા કે સગીરોનો ડાઘ જોવામાં આવ્યો
નહિ તેમના ઇન્માં અમરની ઘણીજ કીર્તી સાંભળી તથા
વાંચી તેઓના બોલો તથા કાર્યો ઇસલામ તથા ઇસલામી-
ઓના હિતનાજ જોયાં; પરંતુ મને એ બાબતની સુઠ
પડી નહી કે તેમનેજ ઇમામ કેવી રીતે માન્ય રાખવા,
હજી હું આવા વિચારમાં હતો, કે પોસ્ટમેન મી૦ વજે-
શંકરે ટપાલના કાગળો તથા છાપાઓનો થોકડો મારા
ટેબલપર લાવી મુક્યો.

જો કે મને પ્રથમ છાપાએ કરતાં કાગળો વાંચવાની આદત છે; પરંતુ લખનઉનું અખબારે ઈમામીયા નામનું છાપું મને એટલું તો પ્રિય હતું કે હું તેને કાગળોની પહેલાંજ વાંચવાનું પસંદ કરતો હતો, છાપું ખેલ્યું તો તેના બીજાજ કાલમમાં, નીચેની હદીસ મારા વાંચવામાં આવી.

“યા અહ્યો હન્નાસ ઈન્ની માખલે,
કુન શી કુમુશ સક્લૈન કિતાબલ્લાહૈ.
ઈતરતી અન તમસ્સકુમ બે હુમા,
વક્તમ તઝલ્લુ બાબાદી.”

અર્થ :- અય લોકો હું તમો વચ્ચે બે બુદ્ધિગ વસ્તુઓ છોડી જઈ છું એક કીતાબ કુરાને મહદ અને બીજી મારી અહેલે બકત, જો તમે મારી બાદ તેની પેરવી કરશો તો, હીદાયત પામશો અને જો તેનાથી નિર્વંચ ચાલશો તો ગુમરહ થઈ જશો.

કે રતી હતી વાંચાંજ હું ચાંડી કડ્યો, આ જાણે મારા મનનું સમધાન થઈ ગયું હોય તેવું મને લાગ્યું. હું સમજવા પામ્યો કે આ હદીસજ ખરા ઈમામની શોધ માટેના ત્રાણુ સમાન છે. જો હું તે કાંઠામાં મારી સધળી તપાસ તોળી જોઈશ તો, અત્યંત હું અદુજ જાણદીથી ખરા ઈમામને પારખી શકીશ.

પહેલી શરત

હજરત પદ્મગંબર સં ની ઉપર જણાવેલી હદી-
સથી મારા જાણવામાં એમ આવ્યું કે. જેમ કુરાનને
માનવાનો હુકમ ખુદાતાલાનો છે. તેમ એહલે બદતને
માનવાનો હુકમ પણ ખુદાનો છે, કોઈ પણ ઇનશાન
ખીજા ઇનશાનને પોતા તરફથી ઇમામ મુકરર કરી શકે
નહિ. ઇમામ ખુદા તરફથીજ નીમાયલો હોવો જોઈએ.
આ ઉપરથી મને ખાતરી થઈ કે જેને ખુદાએ ઇમામ
બનાવ્યો હોય તેજ ઇમામ ખરો ઇમામ છે. બાકીના
બધા જુઠા, લઈલાયુ સ્વાર્થી તથા ધુતારા છે.
ખુદાએ જેને ઇમામ નીમ્યો હોય તેજ ઇમામની તાબે-
દારીથી દીન તથા દુનીઆની બલાઈ નસીબ થાયછે. પણ
તેથી ઉલટી રીતે જેઓ જુઠી રીતે લઈલાયુ તથા
સ્વાર્થી રીતે ઇમામની દુકાન ખોલી બેસાછે. તેઓ ખરા
ઇમામ નથી અતે તેની તાબેદારી તથા પદરવીથી દીન
તથા દુનીઆ બરબાદી થાય છે.

કેટલાકે એમ કહે છે કે સધળા મુસલમાનો મળીને
મેજ્બેરીટીયા જેને ઇમામ ઠેરવે, તે ઇમામ કહેવાય;
પરંતુ તેઓઓની વાત મને મારી તપાસમાં ખરી લાગી
નહિ. મેં તુરતજ કુરાને મજીદને ખોલ્યું. અને તેનું
આયાતોનો પ્રોફેસર રસૂલની કૃત તરજુમે જે ગુજરાતી

ભાષામાં એકલો નાયબ તથા રહેમત સમાન તરજુમો છે. તે વાંચવા માંડ્યો, મને જણાયું કે પ્રથમના દરેક સાહેબે શરિયત પેગંબર પછી તેના ઇમામો ખુદાએ મુકરર કરીધા છે, પણ તે વખતે પેગંબરી સીકસીકો જનમ ન હોતો થયો તેથી તેને ઇમ મને બદલે પેગંબર નામ આપ્યું છે. ઇસલામ આપએ અલ્લામ પ્રમાણે પરિપુર્ણ છે. તેથી ઇમામ મુકરર કરવનું કામ ખુદાતાલાએ છોડી દીધું હોય તે વાત કાઢને પણ ગળે ઉતરે તેવી નથી. ઇનશાન બુકને પાત્ર છે, અને તેથી બુકને પાત્ર ઇનશાનની તાએદારીને લુકમ ખુદાતાલા કદી આપે નહી, અને બુકને પાત્ર ઇનસનનો લુકમ પરિપુર્ણ હોય શકે નહી.

માટે ઇનશાનો ઇમામ કરાવે તે ઇમામ નથી પણ તેઓ ખુદાતાલા સાથે જગ કરનારા અને લોકોને ગુમરાહ કરનારા અને એ દલાહાની લીઝત માટે પોતાની કબરને ધગ ધગતી આગથી બનારા છે. માટે તેવા ઇમામને કામએ ઇમામ કહેવા કે માંનવા બેદતા નથી. અને જેઓ માનતા હોય તેમણે તેમને પાણીચું આપી દેવું જોઈએ

(આકી હવે પછી)

મીં કાયા ! ઊપરના લખાણનાં જવાબમાં અમે
કહીશું કે:—

અહેલે બઈત સિવાય-કે જે અહેલે બઈત તરીકે
કુરઆન અને હદીસ સફલઈત જેને પુરવાર કરે છે.
તેના સિવાયના ખીજ હામજી હામજીની ગણતરીમાં અમે
હાલમાં નક્કી ધમામ તરીકે બહાઉલ્લા અને કાદીયાની
જેવા જાહેરની હરોલમાં ગઈય ધમામની માનીનતાને પણ
ખરો ધસલામી લાગણીથી કહેવા અચકાશે નહીં. અને
અકકલના આંધળા અને ગાંડના પુરા લોકો તરીકે જેને
તમે ગણાવો છો તે વિશેષણોનો તઉક તમારી ગરદનમાં
ન આવી પડે તેટલા માટે તમારે ઉજળી પડવા જેવા
વિશેષણો વાપરવા પહેલાં મધ્યમ ભાષા વાપરવાની જરૂર
છે, કારણ કે તમારું આખું લખાણ વાંચનાં અમે ધા-
રીએ છીએ તેમ જ તમે દુરાચલ નહીં કરનાર હો
તો તમેને અંધારી રાતની મુસાફરી વખતે ભુલથી
ફેંકેલા કાંટા સુરજ ઊગતા તમારા રસ્તામાંજ નાંખેલાં
દેખાતા તમેને પસ્તાવો કરવો ન પડે. અને જ્યારે
તમેને જેર વ્યાજખી હીલચાલની ગણતરી વાજખી ફરજ
સમાન દેખાશે ત્યારે તમેજ તમારા ચિતરેલા લખાણને
ભુસાઈ જવા ખરી લાગણી બતાવશો, અને ધમામની ખર-
બાદી માનો છો, તે આબાદીના સ્વરૂપમાં નિરખશો, અને
વખતે તાજીમને લાયક શબ્દમાં એક શબ્દ ધમામ

નાં સંબંધમાં લખશો ત્યારે ખુદઃઘ નુરના અજવાળાથી હાલ લખવાં કેપેશ કરી છે, તે કરતાં લખ ગણી હિમતથી લખવા ઉશકેરાશો.

મીં કાખા ત્રીજા પેરામાં જે હોશ સાંભળ્યો છે. તે બહેતર તમેને હીદાયતના નુર તરીકે હદીસ તદ્દન વાજખી અને ખરી સમજાય છે.— કે જે મનુષ્ય ઇમામે વકતની પીછાણુ નહી કરે તે જાહીલીયતના મોતે મરશે.

મીં કાખા ! અમો દરેક ઇસમાઇલી ખરા અંતક-
ગણુની લાગણીથી, જે ખીજ દોરવાઇ જનારાઓ માટે દુવા
માગવી હોય તો તે માત્ર એકજ છે, અને તે તમેએ
ઉપર દર્શાવી છે. તેજ હદીસ મુજબ છે કે- ઇમામે
વકતની પીછાણુ દરેકને ખુદા આપે, (આમીન) હદી-
સનો આ જમરદસ્ત શાયને તમે “ હોલ નાક ”
(બયવાળા) તમે ગણો છો, તેને ખુદા તમેને તે હદી-
સના શબ્દો આનંદ રુપ દેખાડે એટલી ખાસ તમારે
માટે અમારી ખુદા પાસે દોઆ છે. કારણ કે મીં
કાખા ઇસમાઇલી મહાન પીરોની ખુઝરગીનો ખ્યાલ
તમેને જોઈ તે આવ્યો છે, તેમાં તમે તમારી અટકળ
અને ડહાપણ ઊમેરતા રહ્યા છો. તેનું આ પરિણામ છે
કે સેરાતલ મુસ્તકીમ બતાવવાવાળી હદીસ શરીફ
જેવી મુંદર અને ઉપયોગી બાબતને તમે હોલ નાક

ગણો છે, અને હદીસ એવી ઇમાનનું જીવન બનાવવાળી ચીજ છે કે, તે સાંભળતા ખરા ઇસ્લામીનાં રૂઝડાં ખડા કરી દહેશત આપતી નથી. પરંતુ આનંદમાં તલ્લીન કરનારી છે. ત્યારે ઇસલામના વિરોધીને રૂઝડાં તે ઉભા કરનારી અને હોલનાક હોય છે.

મીઠા કાળા ! તમે તમારો વધુ પડતો ફાંકો ઇસલામીનો ભડું કરવાને મુકી દઈને તમારા પોતા માટેજ આહો તો તમેને ઇમામે વકતની પિઝાણુ રૂપી પહાડ ઉપર ચઢવાની મુસાફરીમાં સહેજું થઇ પડશે. જો તમે દંભનો બોજો માથે રાખતા રહેશો, તો તેટલોજ તમેને આગળ વધતાં રોકનાર થઇ પડશે.

મીઠા કાળા બહુજ અજબ થવા જેવું, તમેએ જણાવ્યું છે કે, જુદા જુદા મન થડત - ટુંકી સમજના દ્રષ્ટાંતો આપી વિદ્વતા તમે દેખાડવાની જે કોશિશો કરો છો, તેમાં તમે તમારી હોલ દોલ ઇમાનદારીનો ભાસ આપતા જણાઓ છો. અને તેના દાખલા તરીકે,--ઈમામ વકતની પિઝાણુની હદીસ ઇમામતનો જુદો દાવો કરનાર માટે એક ખાત્રી પુર્વક દાન થઈ પડે છે, એમ કઇ ઇમાનદારીથી લખો છો ? શું હદીસ કે જે પેગંબર સાહેબના ફરમાન તરીકે -ગોયા એક એવો આ ભો છે કે, જે પહેરે તેને શીટ થાયજ ? નહી, કદી નહી.

ખુદાવંદે કરીમના મોકલેલા પેગંબરના ચમત્કાર તરીકે એ હદીસ કોઇ પણ ખોટા ઇમામતના દાવેદારને અધ-
 ઁરતી આવે નહી, પરંતુ તેવા ખોટા અનેલા ઇમામની
 છુપાયેલી ઇમામતના દાવારૂપી બદન ચીરી નાંખનાર
 અને છે.-અને એટલા માટે ખોટી ઇમામતનો દાવો
 બરાવનારાઓએ હદીસ શરીફના સખળ તત્વોને પોતાનો
 બરના બનાવવા, અથવા નહી વાપરવા લાયકતા તરીકે
 જણાવે છે. પરંતુ જ્યાં સુધી એ હદીસ શરીફ જેની
 પણ મદદ નજરમાં છે, ત્યાં સુધી ખોટી ઇમામતના
 દાવેદારો ઉઘાડા પડી ગયા વગર રહ્યા નથી. અથવા
 ઇમામતની ખરી કસોટી તરીકે એ હદીસ એક ઉમદામાં
 ઉમદા સાધન છે. અને હવે જ્યારે તમોને એ હદીસ
 શરીફની ખુબી સમજાઇ છે, તો તેના ઉપર ઉતાવળે
 આગળા ભેજાંથી અર્થ કરવો મુકી દઇ, એની ખરી
 વ્યાખ્યા તપાસો અને વધુ સમજો. કારણ કે-હાલ તમે
 ઇમામે વકતનો હજી ખરો અર્થ પણ સમજતા લાગતા
 નથી. અને ઇશિના અશરીઓ જેવી રીતે સાહેબુલ
 અમ્મ વજજમાનનો શબ્દ જે રીતે ઇસ્તેમાલ કરે છે,
 તેવીજ હવે તમે દોરવાઇ ગયા લાગે છે; પણ નહી,
 એક સમજનાર ખીરાદર તરીકે તમોને સત્યતાથી અને
 પુરતી સત્યતાથી ઇમામે વકતના અર્થ માટે વધુ વિ-
 ચારવા અને સમજવા આગ્રહ કરીએ છીએ.

ઈમામે વક્ત એટલે, વખતનો ઇમામ એમ સોધી રીતે ગુજરાતી ભાષામાં થાય છે. પણ વક્તનો ઇમામ એમ માનવાથી ગયા વક્તનો ઇમામ થઈ શકે છે કે નહીં, તે વિચારવાનું છે. જે ગયા વખતના ઇમામની પીઠાણુ માટે આ અથ લખ્યે, તો પછી ઇમામે વક્ત શબ્દ નહીં હોતે, પરંતુ થઈ ગયેલા ઇમામ માટે લખ્યું હોત, આ અર્થ કે જે જ્ઞાના માની લીધેલા અર્થ તરીકે નહીં, પણ એક પેગંબર સાહેબના જમાનામાં ઉચ્ચારેલા મહા વડે હોવાથી રોજે મહેશ્વર સુધી એ ઇમામે વક્તનો ખોલ અર્થ કરે છે. અને તેટલા માટેજ એ હદીસ શરીફ ઇમામની “અસા” તરીકે ફરમાવેલી છે. નહીં તો હું મહિલા મુસકીલ કુશાથી પછી ઇમામ હુસેન, જેનુલઆલીન, હું મહમદ બાકર અને હું અફર સાદીકના જમાનામાં દરેક ઇમામ માટે રોશન હોવી જોઈએ. નહીં કે, માત્ર મહિલા મુસકીલ કુશાઅલી માટેજ સિધ્ધ કરનારી હોય, અને તેના વધુ કારણોમા ઉતરતાં મીઠા કાયા તમેને લખનાનું આખબારે ઇમામી આ નામનું વખતસર મળેલું પત્ર કે જેમાં નીચેની હદીસ તમેએ વાંચી જાગૃત થયા છો.

યા અમ્મયો હુન્નાસ હન્ની નેખલે કુન ફી કુસુમ સકલેન કિતાબલ્લાહવ ઇતરતી અન તમ-ક્સકુમ બે હુમા લમ તજલ્લુ બાઅલી...

અથ :—અય લોકો હું તમો વચ્ચે બે ખુબજ વસ્તુઓ છોડી ગઈ છું. એક કીતાબ કુરાને મજીદ અને બીજી મારી એહલે અઘત જે મારા બાદ તેની પદ-રવી કરશે તો હીદ.વત પામશે, અને જે તેનાથી વિરુદ્ધ ચાલશે તો ગુમરાહ થઈ જશે.

મીઠા કાગળ ઈમામે વકીતની પિછાણનું વધુ અજ-વાજુ ઉપરની હદીસ સકલર્થન વડે એમ અમો ઇસ્લામનાં કહીશું, કે પેગંબરને ખુદાએ પોતા બાદ પોતાની અહલે અઘયતની પેરવી કરવા બક્ષામણ કરી છે. અને વિરુદ્ધ જવાથી ગુમરાહ થવાનું કહ્યું છે. તેના ઉપર વિચાર કરો, પહેલે પોતાની બાદ અહલે અઘત એટલે અઘત લેનાર કુદુબ તરીકે જેને ઓળખાવો, તે કોણ હાલ કોણ છે? જેવી રીતે પેગંબરની બાદ અલી, તેમના બાદ હૉ હુસેન, તેમની બાદ હૉ જેનુલઆબદીન, મહમદ બાકર, અને જફર સાદીક વિગેરે હતા, અને તે દરેક ઈમામે પોત પોતાના જમાનામાં ઇમાનદારોની અઘયત લેનાર હતા, કારણ કે પેગંબરની અહલે અઘત એમાં અઘયત લેનાર કુદુબના વારસ તેઓ હતા, તેવી રીતે આજના જમાનામાં ઇમાનદારોની અઘયત લેનાર પેગંબર સાહેબના કુદુબમાંથી વારસદાર કોણ છે? ગઘબિ ઇમ.મની અઘયત લઈ શકાય છે? ના કહી નહી, અને તેટલા માટે ગઘબિ ઇમામની માનીનતા

નિભાવનારાઓ ખુદની મશ્વેહતનું પહાનું પેગંબર સાહેબની હદીસ સકલમન વિરુદ્ધ કોષેશ કરી. મુઝતેહફ મુકરર ગણી તેમની તકલીફ પાળે છે. પણ મીઠા કાબાએ તકલીફની ખાખત બદલિ લેવાનું યનાઝી સ્વરૂપ છે પણ તે બધાં સુધી ઇમાનદારો પાસે ઇમામે વકતની પીછા--ણ, ત્યાં હદીસ સકલમન જેવી રોશન હદીસો મોબુદ છેની ત્યાં સુધી એ તકલીફની તકલાફી દોરવણી ટકી શકે એવી નથી.

ઇમામ જાફરે સાદીક પછી ઇમામતના પડેલા ફાંટાઓમાં દસમાઇત અને મુસા કાઝીમ એ બે સાહેબો પેત પેતાના વંશમાં નસલે ઇમામત તરીકે મનાવે છે. તે આપણે ગણીએ છીએ, અને એ માનીતતાનું વાતાવરણ હસન અસકરી સુધી જાહેરમાં તે વખતના લોકોને દોરવતુ હતું, અને ખરે તે વખતના લોકો જમાનાના ઇમામ (ઇમામે વકત) માટે ગુંચવણમાં હોય, તો બનવા જોગ છે. પરંતુ કુરઆને શરીફમાં પેગંબર સાહેબની ઓલાદ માટેની બક્ષીશની વિશાળતા, એ તેમના અને તેમના ગુરની નસલના વિરોધીઓની નસલ કતઅ થઇ જવાનો શ્રાપ:—

“ઇબ્નશાને અક:હોવલ અખતર!”

અર્થ :—તારા દુરમનો વાંઝીયા છે.

ના મહાન વાક્યોની અસર અત્યારે જે ઠેકાણે મૌનુદ સમજતી હોય. તેનાથી ખીજો કોણ ઇમામે વક્ત હોઇ શકે? વિચારો અને સમજો!!!

વળી ખીજુ દ્રષ્ટાંત તમેને વિચારવું હોય, તો હં જાફરસાદીક પછી ઇસમાઇલના વંશમાં જે કમવાર ચાલતી આવેલી ઇમામના મારે એવોજ બનાવ બનવા પામ્યો છે કે, ઇમામ મુસ્તાફા સર ખિદ્માના બે ફરજાંદ નીઝાર અને મુસ્તેઅલી એ બે સાહેબોએ પોતા પોતાના વંશમાં ઓલાદની વિશાળતાની “ઈન્તાઅઅતયના કલ્લ કવસર” એટલે અમે તને ઓલાદની વિશાળતા બક્ષેશ કરી છે.

એની અસર કિતરવાનું જાહેર થયા પછી મુસા કાઝીમના વંશની માફક મુસ્તેઅલીના વંશમાં પણ, થોડા વરસો પછી તેનો વંશ મોકુફ રહ્યો. અને અત્યારે એ અહેસે બધતનો વારસો હં અલીથી કિતરોતર એકજ અમારા હાલના હાજર ઇમામ નાં આગાખાન સુલતાન મહમદશાહ જાહેર છે.

તે સિવાય ખીજા દાવેદારો આજે એવા કોણ હયાત છે? અને હયાત રહે પણ નહી. બલ્કે એમને માનનારાઓ, કુરઆન અને પેગંબર સહેબની હદીસને ખોટી ઠરાવવાના દાખલાઓ ખુદાની મસ્જેહતના જહાને ગોઠવે, પરંતુ એ માનીનતાના ખુદા વહદુહશ શરીફના તુરના અસલ

સ્વરૂપ તરીકે હમેશા એકજમાં રોજો મહેશ્વર સુધી ક્રમવાર
આવતી રહેશે. આવી રીતે પોત પોતાના ઇમામને જે
માનનારાઓ પણ સુરે યાસીનની આયાત પારમી-મુજબ
ખોટા પડ્યા વગર રહેતા નથી. કારણ કે એ આયતમાં
અમલકારીક રીતે છે કે.

“કુલ્લે શય્યઈન અહસયના હો. ફી ઇમામુન
માખીન, એટલે-દરેક વસ્તુની સમજ જાહેર ઇમામ
પાસે હોય છે.

મીં કાળા આ ખુદ્દી આયાનની સમજ પછી
જેમ ઇમામની માનીનતા જેને ખુદા આહે છે. તેના પાસે
ટકતી નથી.

હવે ઇમામતના તુરની શત્રુમાં થોડીક બાબતો
સમજાવીશું કે ઇમામતના તુરનો પાવર તે એક ખુદાઇ
કુવ્વત હોવાથી કોઈપણ પ્રસંગે મુસ્કેલી વખતે છુપાઇ
જાય એમ હોયજ નહીં અને તેવી દરેક વખતે એ કુવ્વત
ખરા આકારમાં ઝળકતું રહે છે.

પેગંબર સાહેબની વફાત પછી ખલીફાએ રાશેદી-
નની ખીલાફતના વખતે, અને તે પછી પણ મોત્તા
મુસ્કીલ કુદાએ પોતાની ઇમામતનો દાવો વગર આંચકે
રજુ કાઢ્યો છે, હાં ઇમામ હુસેને કરીમના બચંકર
પ્રસંગે પણ એ ઇમામતનો દાવો છુપાવ્યો નથી. હાં
ઇમામ જેનુલગાઈદીને પણ ચઢીદના બલીમપણા છતાં

ધમામત તેનાજ રાજમાં તેનાજ લોકો સમક્ષ જાહેર કરી હતી, અને તે પછી દરેક ઇમ મે પોતાની ઇમામતનો દાવો છુપાવ્યો નથી. તેવી રીતે ઇસમાઇલી ઇમામો અને હાલના ઇમામ ના. અ ગાખાન સાહેબે જાહેર રીતે પોતાની ઇમામતનો દાવો કાઢે અને ઇમાનદારો સનમુખ કરેલો છે. કે જે માહેરે રેહુમત નામની કીનાયમાં મોજુદ છે.

અને અજબ થવા જેવું છે કે, હસન અસફરીના ફરજાંદ જે મહેંદી તરીકે ગારમાં છુપાયા છે. અને પોતાની ઇમામતનો દાવો જાહેર નાં કરવાનો રૂઝ ખદત્તી નાંખી ગેય રહી ઇમામત ચલાવે છે. એ શું, પેગંબર સાહેબ ॥ પછીથી, આલની આવેલી ઇમામતની રૂઝીને ખોટી પાડવાનો શુનાહ કરવા જેવું નથી ઉપરાંત એક ઇમામત જે વેશમાં ઇશનાયશરી માને છે. તે મુસાકા ક્રીમ એક ખરના નામની લોંડીના પેટથી અવતરેલા તરીકે પણ માન અને ઇજતને લાયક પેગંબર સાહેબના કુટુંબની શોભામાં વાજખી રીતે છાજે છે ! ત્યારે ઇસમાઇલના માતાજી એજ પેગંબરી કુટુંબનાં હોવાથી ઇસમાઇલ અને મુસા કાઝમ એ બેકમાં ઇમામના ફરજાંદ તરીકે પણ ઇસમાઇલ વધુ હકદાર અને લાયક ગણાવા જોઈએ, અને ઇમામત એક ખિલાફત જેવી દુન્યવી મતા હોય, તોપણ તેના વારસદાર તરીકે ઇસમાઇલનો હક સમજી શકાય છે.

મીં કાળા આ બધી બાબતો તમે ઇમામતના દરજ્જાના માંડેલા કાંટાના છાંયડામાં મુકો અને પછી ખુલ્લા મનથી ખુદા અને પેગમબરના શબ્દો ધ્યાનમાં રાખીને જાહેર કરો કે, વકતે ઇમામ કોણ છે ? જેણે કે જાહેર ? ? ?

મીં કાળા-યાદ રાખજો કે કુરઆન અને અહેલે બયત એ બેક કયામત સુધી સાથેજ રહેનાર છે, છુટા પડનાર નથી, એજ હિસાબે કુરઆન જાહેર અને ઇમામ જેણે સાબિત કરવા જતાં તમારા કાંટાના છાંયડામાં કુરઆન અને હદીસો વિરૂદ્ધ અગાજીથી ધડો રાખશે.

છેવટે મીં કાળા તમે તમેને મજેદી અંધશ્રદ્ધાની કેળવણી મુજબ તમે પેશ ઇમામ વિગેરે ધારમિક વડાઇ ભોગવનાર તરફ ફર્યા. અને જોયું, અને તેમાંથી વા-જખી રીતે નિરાશ થયા છો. અને તેમાં હું વધુ આશા એવી પણ ઉમેરું છું કે, મુઝતહેદો અને આખીદો પણ ઇમામની પિઝાણુની બારામાં અમુક સંજોગોની ગેરહાજરીમાં તમેને કંઈ ખતાવી શકે એવું હું માનતો નથી પણ એવી અવ્યવહાર અંધ શ્રદ્ધાને તોડી નાંખનારા તમે મરહુમ સર સઇયદ અહમદના બાપણો અને લેખો-માંના મહેદીના મથાળાનો વિષય વાંચશે તો ખરેખર ! તમારા જેવા માટે એ લેખ કાતેલ અસર કરનાર છે. અને એક રોશની મિસાલ માનું છું. અને મોસ્લેમોના આગેવાન

ભણું કરનારા માટેનાં તેમનાં મહાન કીંમતી શબ્દો —

યક મહાં અઝ ગેખ મી આયદ વ કાર મીકુનદ.

એટલે —એક પુરૂષ ગેખમાંથી આવશે અને કામ કરશે.

એ શબ્દોનું જીવન તત્વ અમારા મુરશીદ ના. આગાખાન માટેજ છે કે નહીં ? તે પણ તમારા વિચાર શક્તીનાં કાંટાના સમતોલપણમાં નિહાળવા તકલીફ ઉઠાવશે. અને નામદાર આગાખાનને ઇમામ તરીકે વંશપરમપરાથી. ચાલતી આ વેલી હદીસુસ સફલેનનું વજન જાળવનાર જણાય, તે પછી મોટા અમામાં અને કુશાદે આભા ઉપર દોરવાઈ જશે નહીં. સ્વાર્થી સરટીરીકેટ ધરાવનારા આ બીદો, સૈયદોનો પણ ઇલકાબ ધરાવે, તે માટે તમે ખાજા પ્રકાશના વખતથીજ ભડકેલા છો. એટલે વધુ કહેવાની અગત જોતો નથી, “અને તે સાથે ખુમ્સના પધસાના બહાને ફતવા ફેવરમાં મગાવનાર અને મોકલનારાઓ માટે બિવિખ્યમાં કાન જગાડવાની જરૂર ઉપર આ જવાબ એક સાચા સલાહકાર તરીકે અંહીજ સુધી લખી બાકી પર તમારા પ્રતિયુરની રાહ જોતાં બેઠેલો છું.—અથવા તમેને નિર્ણય થતાં—એમ સાંભળવાની કિમેદ રાખું છું, કે:—

છે અલીનું નુર સર સુલતાન શાહ;

સાર એ વરતેજી સુરે નુરનો.

ધે ઇસમાઈલી સાહિત્ય ઉત્તેજક મંડળમાં
મળતાં સસ્તાં પુસ્તકો.

આફતાબે હકીકત.

પહેલી આવૃત્તી તરતમાં ખપી જવાથી
બીજી આવૃત્તી મંગાવો !

આ બુકમાં આર્યસમાજ પંડિત રાધા કૃષ્ણે ના.
આગાખાનને પુછેલા ૨૫ ધ્રુવતા ભરેલા સવાલોનો હકિ-
કતી ઇસ્લામનાં હેતુ પમાડનારાં સ્પષ્ટ સિદ્ધાંતોથી જવા-
બ આપીને આગાખાની ખોજખોનાં ધર્મનાં ધ્રુપાં કિમતી
તત્વોના નેજસ્વી પ્રકાશથી વિરોધીઓને આંજ નાંખ્યા છે.

એક વખત જરૂર વાંચો !

પાકું પુકું કિમત ૮ આના.

દુઆના દુશ્મનને ઝટકો.

અને

ફીતુરી ફતવાને ફટકો.

ખોજ પંથ દરપણના આફમા ભાગતું ખંડન !

આ નાનકડાં પુસ્તકમાં અમરેલીવાળા એદલત ધન-
જી કાયાએ ઇસમાઈલી અંદગી વિષે તથા હાજર ધમામ

નાં આગાખાન માટે ફતવા જાળવે જે સાંકડી અને મુનાફોક દ્રષ્ટિથી વિવેચન કર્યું છે, તેનો અસરકારક અને ત્વારીખી તેમજ ધારમીક દલીલોથી સંપૂર્ણ જવાબ લખી જે ઝટકો માર્યો છે તથા એહલે બધતની મહોબતનાં અજ્ઞાનપણાંની કાખાની જે સુન્ન ખોલીને જે સત્ય શાસ્ત્રનો ફટકો લગાવ્યો છે, તે ઇસ્નાઅશરી ખોળ ભાઇઓ તથા ઇસમાઇલી ખીરાદરોએ વાંચી અભ્યાસ કરવા જોગ છે. આ પુસ્તક ઇસમાઇલીયા ફીરકાનાં સત્ય સિદ્ધાંતોની રોશની મિસાલ છે.

પાકું પુકું કિમત ૪ આના.

આગાખાની ખુદાઈનો જવાબ.

પંડિત રાધા કપ્પે ઉરદુમાં નાં આગાખાન માટે તથા તેમના હિંદુ કુટુંબના મુરીદો માટે કરેલ સહરાવા-ત ભર્યાં વિવેચનને ઇસમાઇલી મહાન પીરોના ખુલંદ ફલામોના હવાલાથી તથા હિંદુ મુસલમાનનો મતભેદ તોડનારાં ઇસમાઇલીયા ફીરકાનાં મહાન સિદ્ધાંતોથી આ જવાબનો દળદાર ગ્રંથ તૈયાર થવા આવ્યો છે, જે દરેક ખરૂં શોધનારને વાંચવા અને ઘરમાં રાખી અભ્યાસ કરવા જેવો છે. કિમત એક રૂપિયો.

ઈસમાયલી ચાબુક નાં. ૧.

સુરત ખાતે આર્ય સમાજ પંડીત રમ ચંદ્રે નવા ઇસ્માઇલી થયેલા હિંદુ કુટુંબોને ફેરવવા જે નિરાસા બર્થો પાખંડ કર્યો હતો ત્યાં ઇસ્માઇલી વિશે ન જાણતા હુમલા કરવા હિમત કરી હતી. તેડું પેશા પછું આ બુકમાં ખોલી આપ્યું છે. અને ઇસ્માઇલીયા શીરકાનાં જ-જક્તાં સિદ્ધાંતોની સમજ વડે આર્ય સમાજીઓનાં મોઢાં બંધ કીધાં છે.

કીમત. એક આનો

ઈસમાયલી ચાબુક નાં. ૨.

આર્ય પ્રકાશના તંત્રીએ ઇસ્માઇલી જમાતની ધાર્મિક રુકુલો પર કરેલા પ્રાક્ષેનો સંપૂર્ણ જવાબ આપીને આર્ય સમાજનાં બી હિમાયતી તરીકે ઉઘડા પાડેલા છે,

કીમત એક આનો

હકીકતી ઇસ્લામનો આયનો

નુરે હિદાયતનાં અંક (૪) માં એક ઇસ્લામશરીએ પુછેલા દશ સવાલનો જુસાદાર અને ખરો હિદાયતનુમા જવાબ મીંચુનારાની કલમથી લખાએલ છે. વાંચીને ફક્ત તોડો.

કીમત બે આના

હાજર ઇમામની હિદાયત

અને

મુનાશીકોનો દુરાગ્રહ.

નાં આગાખાનની હજુરમાં સવાલ પુછનારાં
હિદાયતનુમા મંજેલા ઉત્તમ રહસ્યયુક્ત જવં.ખો.
સહિત. નમુનેદાર પુસ્તક કિમત ચાર આના.

છપાયછે તરત મંગાવો.

પુલ્લી ચીકીનું ભોખાળુ.

પંડિત રાધા કૃષ્ણે, ૩૨, સવાલો ફાંટા બાજુ, વિચારોથી
નામદાર આગાખાનને પુછેલા, તેને વિગતવાર ખુલાસા સા-
ચેનો, જવાબ મી. ચુનારાની ઝમકદાર કલમથી લખાએલો
છે. પુસ્તક છપાઈ તઈયાર થાય છે. કીમત આઠ આના

લખો:—

જાકર શેરમામદ

ધી સાહિત્ય ઉત્તેજક મંડળના સેક્રેટરી.

નીશાનપાડા રોડ મુંબઈ નં. ૯

